DOSAR NR.4-24044203-08-4-22042024 (4-131/2024)
- CREȚU Mariana - art.63 alin.(1) Cod contravențional

HOTĂRÂRE
ÎN NUMELE LEGII

18 iunie 2024 **or. Anenii Noi**

JUDECĂTORIA ANENII NOI (SEDIUL CENTRAL)

Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător - PANTAZ Serghei
Grefier - CALMÎC Sofia

cu participarea:
- Agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Anenii Noi al Inspectoratului General al Poliției – DELEU Gabriel
- Persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional - CREȚU Mariana

a examinat în ședință de judecată publică, în limba de stat, cauza contravențională pornită în baza Procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 090977 din 17.04.2024, întocmit în privința lui

CREȚU Mariana, născută la *****, cetățeancă a Republicii Moldova, IDNP *****,

în baza art.63 alin.(1) Cod contravențional al Republicii Moldova.

a c o n s t a t a t :

1. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție se invocă că CREȚU Mariana, la data de 22.03.2024, ora 03:05, nu și-a îndeplinit obligațiile de întreținere, de educare și de instruire a copilului care a fost lăsat fără supraveghere.
2. În cadrul Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central), a parvenit demersul înaintat de către IP Anenii Noi al IGP, privind examinarea cauzei contravenționale pornită în baza Procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 090977 din 17.04.2024, întocmit în privința lui CREȚU Mariana.
3. La 22.04.2024, prin intermediul PIGD cauza menţionată a fost repartizată pentru examinare judecătorului PANTAZ Serghei.

Poziția participanților la proces

4. În cadrul ședinței de judecată, *agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Anenii Noi al Inspectoratului General al Poliției, DELEU Gabriel*, a susținut procesul-verbal întocmit în privința Marianei CREȚU și a menționat că minorul ***** este lăsat fără supraveghere, fuge de la domiciliu în or.Chișinău, după care este prins și transmis mamei sale,

ulterior iarăși fiind lăsat fără supraveghere. A solicitat aplicarea în privința Marianei CREȚU a sancțiunii sub formă de amendă.

5. *Persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional CREȚU Mariana*, în cadrul ședinței de judecată a solicitat aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă.

Examinarea fondului cauzei

6. În conformitate cu prevederile art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

7. Potrivit art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

8. Conform art.10 Cod contravenţional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

9. Conform prevederilor art.14 alin. (1)–(3) din Codul Contravențional al RM, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

10. Potrivit art.374 Cod contravenţional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei. (2/1) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

11. Conform art.375 alin.alin.(1), (2) și (3) Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

12. Potrivit art.381 alin.(4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

13. În conformitate cu art.425 alin.(3) Cod contravențional, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzându-se de lege.

14. Potrivit dispozițiilor art.440 alin.(1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. În conformitate cu alin.(1) al art.442 Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

15. Conform art. 425 alin. (1), (2) și (3) Cod contravenţional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege.

16. În conformitate cu art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

17. La examinarea cauzei contravenționale, instanța de judecată va ţine cont de rigorile art.458 Codul contravențional, care indică că examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. Instanța reține că pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art.6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

18. Totodată, în conformitate cu prevederile art.6 alin.(2) şi (3) CEDO, orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită.

19. În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: „în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).

20. Orice acuzat are, în special, dreptul: să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit, asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa; să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; să se apere el însuşi sau să fie asistat de un apărător ales de el şi, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiţiei o cer; să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obţină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi condiţii ca şi martorii acuzării; să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere.

21. Prin prisma prevederilor ce guvernează speța dedusă judecății, instanța de judecată reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

22. În cadrul ședinței de judecată a fost stabilit cu certitudine că prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 090977 din 17.04.2024, adoptate de către agentul constatator DELEU Gabriel, în privința Marianei CREȚU a fost pornit proces contravențional în baza art.63 alin.(1) Cod contraventional, pentru faptul că la data de 22.03.2024, ora 03:05, nu și-a îndeplinit obligațiile de întreținere, de educare și de instruire a copilului care a fost lăsat fără supraveghere.

23. Art.63 alin.(1) Cod contravențional, stabilește sancțiune pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 15 la 25 de ore.

24. În conformitate cu prevederile art.443 alin.(1) lit.e) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.

25. Conform art.445 alin.(1) Cod contravențional, **neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind** numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, **a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite** şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

26. Potrivit art.461 alin.(1) Cod contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

27. Instanţa de judecată învederează că, pentru a stabili corect încadrarea juridică, trebuie să existe concordanţă deplină între fapta concretă săvârșită de făptuitor și norma materială contravenţională, precum și în raport cu dispoziţiile legale general aplicabile faptei comise. Astfel, încadrarea juridică are o importanţă deosebită, deoarece se asigură desfășurarea în limitele legii a represiunii contravenționale și constituie o garanţie a respectării drepturilor legitime ale persoanelor.

28. În speţă, agentul constatator a consemnat în procesul-verbal împrejurarea că făptuitoarea a încălcat prevederile art.63 alin.(1) Cod contravențional: „CREȚU Mariana la data de 22.03.2024, ora 03:05, nu și-a îndeplinit obligațiile de întreținere, de educare și de instruire a copilului care a fost lăsat fără supraveghere”.

29. Analizând descrierea faptei imputate contravenientei, prin prisma normei în care aceste fapte au fost încadrate, instanța consideră că, acțiunile lui CREȚU Mariana urmau a fi încadrate în baza dispoziţiei art.63 alin.(2) Cod contravențional, or, agentul constatator a indicat inclusiv că CREȚU Mariana a lăsat fără supraveghere copilul, iar analizând conținutul alin.(2) al art.63 Cod contravențional, se atestă că acesta sancționează acţiunile specificate la alin.(1), dacă au avut ca urmare lipsa de supraveghere a copilului, vagabondajul, cerșitul ori săvîrșirea de către acesta a unei fapte socialmente periculoase.

30. În acest context, instanța reține că, prin indicarea greșită a textului de lege, în baza căruia au fost calificate faptele contravenientei, s-a adus atingere principiului individualizării răspunderii și sancțiunii prevăzut de art.41 Cod contravențional.

31. Având în vedere faptul că au fost încălcate dispoziţiile art. 443 Cod contravenţional privitoare la menţiunile obligatorii legate de „fapta săvârșită”, instanţa consideră că procesul-verbal cu privire la contravenţie este lovit de nulitatea absolută. Prin încălcarea acestor dispoziţii este afectat dreptul la apărare al petentei, aceasta neavând posibilitatea să facă, la data încheierii procesului-verbal, obiecţii cu privire la fapta săvârșită, iar sancţiunea pentru nerespectarea dreptului de a face obiecţii este nulitatea procesului-verbal.

32. Subsecvent, în susținerea poziției de nulitate a actului constatator nominalizat supra, instanța reține că dispoziţiile art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravenţional prevăd că procesul-verbal cu privire la contravenţie trebuie să cuprindă fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

33. Cerinţa prevăzută în articolul citat este imperativă, întrucât raţiunea instituirii ei a fost aceea de a-i permite instanţei cercetarea legalităţii actului constatator prin stabilirea faptelor materiale și verificarea încadrării juridice pe care acestea au primit-o. De asemenea, caracterul efectiv al prezumţiei de nevinovăţie impune obligaţia instituirii unor garanţii legale și de ordin practic, cum ar fi descrierea concretă a faptei contravenţionale.

34. În lumina celor relatate, instanţa de judecată reamintește că agentul constatator s-a rezumat la redarea conţinutului art.63 alin. (1) din Codul contravenţional și parțial conținutul alin.(2) al art.63 Cod contravențional („CREȚU Mariana nu și-a îndeplinit obligațiile de întreținere, de educare și de instruire a copilului care a fost lăsat fără supraveghere”), fără a indica în mod explicit care obligații au fost încălcate de către CREȚU Mariana sau dacă au fost încălcate cumulativ toate obligațiile enumerate în norma prevăzută de art.63 alin.(1) Cod

contravențional, nu a fost indicat prin ce acțiuni s-au manifestat aceste încălcări și în privința cărui copil.

35. Deși în ședința de judecată agentul constatator a menţionat că este vorba despre minorul *****, aceste menţiuni nu au fost consemnate și în procesul-verbal întocmit.

36. În temeiul celor expuse, examinând sub toate aspectele, complet şi obiectiv circumstanțele cauzei contravenționale, în conformitate cu prevederile art.art.460-463 Cod contravenţional, instanța de judecată, -

h o t ă r ă ş t e :

Se declară nulitatea Procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 090977 din 17.04.2024, întocmit în privința lui CREȚU Mariana, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Anenii Noi al Inspectoratului General al Poliției, DELEU Gabriel, cu încetarea procesului contravențional.

Hotărâre motivată pronunțată în ședință publică la 18 iunie 2024.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **PANTAZ Serghei**